

Bruxelles, 14. rujna 2023.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2023/0156(COD)

9596/23
ADD 4 REV 1 (bg,cs,da,de,el,es,et,fi,fr,ga,hr,
hu,it,lt,lv,mt,ni,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

UD 110
CODEC 917
ENFOCUSTOM 57
ECOFIN 452
MI 429
COMER 57
TRANS 194
FISC 95

PRIJEDLOG

Br. dok. Kom.:	SWD(2023) 141 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA [...] priložen dokumentu Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Carinskog zakonika Unije i Carinskog tijela Europske unije i stavljanja izvan snage Uredbe (EU) br. 952/2013

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2023) 141 final.

Priloženo: SWD(2023) 141 final

Bruxelles, 17.5.2023.
SWD(2023) 141 final

Carinska reforma

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

[...]

priložen dokumentu

**Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća
o uspostavi Carinskog zakonika Unije i Carinskog tijela Europske unije i stavljanju
izvan snage Uredbe (EU) br. 952/2013**

{COM(2023) 258 final} - {SEC(2023) 198 final} - {SWD(2023) 140 final}

Sažetak
Procjena učinka na reviziju carinskog zakonodavstva Unije
A. Potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
<p>Aktualni sustav ne ispunjava potrebe. EU gubi prihode. Zabranjeni i nesukladni proizvodi ulaze u EU i ugrožavaju sigurnost i zaštitu građana EU-a.</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Carinska tijela imaju poteškoća u ostvarivanju svoje misije zaštite financijskih interesa Unije i zbog sve većih nefinancijskih zahtjeva u okviru sektorskih politika (sigurnost proizvoda, zaštita, zaštita zdravlja ljudi, životinja, bilja, okoliša itd.). Suradnja carinskih i drugih nadležnih tijela nije dovoljna.</i> <i>U okviru postojećih carinskih postupaka od trgovaca se zahtijeva da različitim tijelima u lancu opskrbe po nekoliko puta dostave slične informacije o robi putem različitih i ne uvijek interoperabilnih IT sustava. To dovodi do administrativnog opterećenja za legitimne subjekte.</i> <i>Carinski model nije primjeren za e-trgovinu: veliki rast e-trgovine promijenio je prirodu trgovine, od robe koja se tradicionalno unosi u Uniju u velikim količinama teretnim plovilima do milijuna malih pošiljaka koje se otpremaju izravno pojedinačnim potrošačima. Carine nisu spremne nositi se s povećanjem količine robe i deklaracija.</i> <i>Kvaliteta podataka, pristup podacima i njihova analiza ograničeni su: iako su carinski postupci digitalizirani, podaci potrebni za provedbu carinskog nadzora, analize rizika i provjere fragmentirani su i udvostručeni u više sustava u sklopu decentralizirane carinske IT infrastrukture. To je skupo za carinska tijela, nije fleksibilno i sprečava učinkovitu upotrebu podataka.</i> <i>Operativna provedba u državama članicama znatno se razlikuje u praksama i metodama provjere. Ne postoji odgovarajuća analiza rizika EU-a za ispravni nadzor trgovinskih tokova i otkrivanje nesukladne trgovine.</i>
Što bi trebalo postići?
<p>Komisija želi podignuti carinsku uniju na višu razinu. Opći je cilj postići da carinska tijela u EU-u djeluju na jedinstven način radi zaustavljanja nesukladne robe, prikupljanja većih iznosa carine te provedbe odgovarajućih provjera bez stvaranja pretjeranog opterećenja za tijela i trgovce.</p> <p>Specifični ciljevi su sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ojačati upravljanje EU-a carinskim rizicima, kako financijskim tako i nefinancijskim, na temelju pregleda na razini EU-a i analize cijelog lanca opskrbe u stvarnom vremenu. - Smanjiti administrativno opterećenje i pojednostavniti postupke za trgovce, potrošače i carinska tijela bez ugrožavanja djelotvornog carinskog nadzora. - Osigurati jednake uvjete tržišnog natjecanja povezane s carinom za e-trgovinu i tradicionalnu trgovinu, u skladu s pravilima o PDV-u. - Poboljšati pristup carinskim podacima i njihovu upotrebu za strateško djelovanje kako bi se poboljšao carinski nadzor i osigurao integrirani pristup upravljanju rizicima. - Omogućiti jedinstveno djelovanje carinske unije tako da se osigura djelotvorna zaštita u cijelom EU-u, neovisno o tome gdje roba prelazi vanjsku granicu.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
<p>Nužno je djelovati na razini EU-a. Carinska unija isključiva je nadležnost i temeljna sastavnica za ispravno funkcioniranje jedinstvenog tržišta. Problem se ne bi djelotvorno riješio djelovanjem na nacionalnoj razini.</p>

B. Rješenja
Koje su različite opcije za postizanje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?
<p>Za rješavanje utvrđenog problema razmatraju se četiri opcije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Paket jednostavnijih postupaka</i>: pojašnjenje odgovornosti aktera, uklanjanje nepotrebnih koraka u uvoznim postupcima, uvođenje mjera za e-trgovinu i dodatne povlastice za transparentne trgovce u okviru trenutnog modela digitalizacije i postojeće strukture upravljanja carinom. Djelotvornost će se povećati pojednostavnjenjem postupaka i usmjeravanjem odgovornosti. 2. <i>Carinsko tijelo EU-a za koordinaciju</i>: uz prethodni prvi korak, osnivanje novog Carinskog tijela EU-a za koordinaciju suradnje među državama članicama u području upravljanja rizicima, definiranje ujednačene provedbe pravila i upravljanje carinskim programima. 3. <i>Središnji carinski podatkovni prostor EU-a, kojim upravlja Komisija</i>: jednostavniji carinski postupci i odgovornost usmjerena na dionike provodili bi se u okviru centraliziranog informatičkog modela. Podatkovni prostor olakšao bi prikupljanje informacija od različitih dionika, obradu tih informacija za upravljanje rizicima u carinskim pitanjima u EU-u i njihovu razmjenu s drugim nadležnim tijelima. 4. <i>Carinsko tijelo EU-a za koordinaciju i operacije, koje upravlja carinskim podatkovnim prostorom EU-a</i>: jednostavniji carinski postupci provodili bi se putem carinskog podatkovnog prostora EU-a kojim upravlja Carinsko tijelo EU-a nadležno za (osim zadaća iz druge opcije) upravljanje operativnim rizicima, upravljanje podacima i provedbu pojednostavnjenih postupaka. <p>Prednost se daje opciji 4. Njezina tri elementa (reformirani carinski postupci, koji se provode u okviru središnjeg carinskog podatkovnog prostora EU-a kojim upravlja Carinsko tijelo EU-a) međusobno se podupiru kako bi se postigli bolji rezultati i stvorile sinergije u cijelom EU-u. To je najučinkovitija opcija jer se ulaganjem u središnje strukture znatno smanjuju troškovi za države članice i poduzeća.</p>
Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?
<p>Dionici se uvelike slažu u pogledu djelovanja carinskih tijela kao jedne cjeline, jednostavnijih carinskih postupaka s jasnim odgovornostima u svakom koraku, djelotvornije suradnje carina s drugim tijelima te pojednostavnjene dostave podataka u informatičkom carinskom okruženju na razini EU-a. Ne postoji znatno protivljenje nijednom od potencijalnih elemenata carinske reforme.</p> <p>Carinska tijela većinom pozitivno ocjenjuju uspostavljanje obnovljenog partnerstva s trgovcima u zamjenu za bolji pristup podacima, ali imaju različita mišljenja o dodatnim izdacima za razvoj informatičkih rješenja i reformu upravljanja.</p>
C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su prednosti najpoželjnijih opcija (ako postoje, inače prednosti glavnih opcija)?
<ul style="list-style-type: none"> - Pojačan je carinski nadzor. Poboľšanim pristupom podacima i njihovom obradom putem centra EU-a za carinske podatke povećat će se učinkovitost upravljanja rizicima u EU-u i kapacitet carinskih tijela za otkrivanje prijevara profiliranjem rizičnih subjekata koji djeluju na razini EU-a. Ostvarit će se dodatni prihodi za Uniju i njezine države članice. Poboľšanim pristupom podacima i boljom koordinacijom među tijelima povećat će se carinski kapaciteti za otkrivanje i zaustavljanje robe koja nije u skladu sa zahtjevima Unije, što će koristiti građanima i potrošačima. - Manje je administrativno opterećenje i niži su troškovi usklađivanja za zakonitu trgovinu. Revidirani postupci su jednostavniji, a podaci se prikupljaju jednom iz pravog izvora putem jedinstvenog sučelja u carinskom podatkovnom prostoru EU-a. - Centralizacijom funkcija (IT, podaci i upravljanje rizicima) u okviru carinskog tijela EU-a ostvaruje se znatno smanjenje rashoda država članica za carinske informacijske tehnologije.

<p>Carinsko tijelo EU-a osigurava koordinaciju između nacionalnih carinskih uprava i drugih tijela.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvjeti za e-trgovinu jednaki su kao za tradicionalnu trgovinu. Revidirani postupci omogućuju sudionicima e-trgovine da na jednostavniji način pružaju financijske i nefinancijske informacije i čine ih odgovornima za njih, a prednosti za potrošače su veća transparentnost cijena i naknada, manje prekida lanaca opskrbe zbog fiskalnih formalnosti te bolja zaštita od štetne robe. - Carinska unija djeluje na jedinstven način. Središnje carinsko tijelo EU-a provodi revidirane postupke u središnjem carinskom podatkovnom prostoru EU-a kako bi se olakšala ujednačena provedba u svim državama članicama i izbjegle razlike.
<p>Koji su troškovi najpoželjnijih opcija (ako postoje, inače troškovi glavnih opcija)?</p>
<p>Troškovi najpoželjnije opcije koji bi se financirali iz proračuna Unije odnose se na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Središnji razvoj carinskog podatkovnog prostora EU-a. Službe EU-a u razdoblju od 15 godina uložile bi 559 milijuna EUR više nego za osnovni scenarij (veća jednokratna ulaganja potrebna su tijekom prvih sedam godina) i 2 milijarde EUR za održavanje podatkovnog prostora. Centralizacija troškova dovela bi do znatnih gospodarskih ušteda za države članice na izdacima za informatičke sustave. - Za osnivanje Carinskog tijela EU-a u 15-godišnjem razdoblju bili bi potrebni dodatni troškovi u vrijednosti od 230 milijuna EUR neto ekvivalenta punog radnog vremena (EPRV) na razini EU-a. Tijelo se postepeno osniva tijekom osam godina i stabilizira u devetoj godini, kad će ukupni procijenjeni broj osoblja iznositi oko 250 EPRV-a. <p>Troškovi se procjenjuju na temelju trenutanih cijena te vremenskog roka, prijelaznog razdoblja i drugih navedenih pretpostavki.</p>
<p>Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?</p>
<p>Ne očekuje se da će inicijativa imati negativne učinke na MSP-ove. Njezini su temeljni elementi u skladu s očekivanjima i prioritetima MSP-ova te će MSP-ovima olakšati sudjelovanje u vanjskoj trgovini. Reforma carinskih postupaka, od čijih će pojednostavnjenja imati koristi svi trgovci, imat će najznačajniji učinak na MSP-ove. MSP-ovi koji se bave proizvodnjom imat će koristi od mjera usmjerenih na smanjenje nepoštenog tržišnog natjecanja uzrokovanog uvezenim proizvodima koji nisu u skladu s pravilima i standardima EU-a.</p>
<p>Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?</p>
<p>Centralizacijom u okviru opcije 4. smanjit će se administrativni troškovi povezani s informatičkim sustavima i osobljem za države članice.</p> <p>Procjenjuje se da bi države članice u 15 godina ukupno uštedjele oko 21 milijardu EUR koje bi inače potrošile na informatičke sustave i dodatnu 1 milijardu EUR u radnom vremenu osoblja koje više ne bi moralo obavljati trenutne zadatke. Te se koristi procjenjuju na temelju trenutanih cijena te vremenskog roka, prijelaznog razdoblja i drugih navedenih pretpostavki.</p>
<p>Proporcionalnost?</p>
<p>Najpoželjnija opcija ne prelazi ono što je potrebno kako bi se problemi u potpunosti riješili, s obzirom na opseg i ozbiljnost izazova pred kojima se nalazi carinska unija.</p>
<p>D. Daljnje mjere</p>
<p>Carinski podatkovni prostor EU-a olakšava praćenje i evaluaciju, koji se provode na temelju strožeg mjerenja uspješnosti carinske unije.</p>